

No se devuelven los originales y de los que se publiquen son responsables sus autores.

Número suelto:
15 céntimos

PERIÓDICO QUINCENAL
ORGANO DEL PARTIDO REPUBLICANO FEDERAL Y DEL RADICAL

PRECIOS DE
SUSCRIPCIÓN

Figueras: 1'25 pesetas
trimestre.

Fuera: 1'50.

Pago adelantado

Redacción y Administración: Centro Federal-Radical LASAUCA, 18

LA PATENTE

NOTA DE LA REDACCION. — La impropia manera de gravar con más impuestos a los figuerenses, con la cooperación de hombres que se dicen republicanos y socialistas, ha levantado en toda la ciudad un malestar fundamentado. LIBERTAD, defensor siempre de la justicia y la buena administración, no ha tenido inconveniente en acoger a sus páginas, la voz de los que protestan, los cuales han mandado lo que transcribe:

Aquel Plebiscito

Han pasado los años, y era de esperar que aquella repugnante matadura que los malos republicanos de entonces, enemigos de la democracia, infirieron a la voluntad del pueblo, se hubiera enmendado. Pero no; aquellos malos demócratas persisten en sus treces. Algunos de ellos quizás no figuren hoy en la hilada de los flamantes buceadores del poder propio y el negocio peculiar; pero si todos no son los mismos, algunos continúan y otros se han vestido con sus sombras de megaterio insepulto.

¡Cuánto daño hacen a la idea republicana esos tales apóstoles que ayer siendo republicanos se burlaron del PLEBISCITO, y hoy titulándose socialistas permiten que el muerto de la pesada carga municipal caiga en hombros de los humildes, de los pequeños, de los insignificantes.

Podíamos olvidar que al pueblo de Figueras se le había engañado y robado su PLEBISCITO, que era la voluntad democrática; podíamos olvidar que se le hiciera pasar el tiempo con paños calientes, hasta que vino un Ayuntamiento, — ¡oh! paradoja — ajeno a la voluntad popular y cumplía con la sagrada misión que no quisieron realizar aquella mayoría que salía de las urnas.

El Ayuntamiento que presidió Don Eduardo Puig, llevó a la práctica lo que no quisieron hacer los que tenían en su DEBE tal obligación. Gracias pues al acuerdo del Ayuntamiento del señor

Puig se abolieron los consumos y vino la sustitución. Gracias también a nosotros que no cejamos en la campaña y a la eficaz ayuda de una personalidad demócrata y liberal que tendió la mano para tal logro.

Podíamos olvidarlo todos porque Figueras venía disfrutando de un nuevo régimen fiscal, que bien llevado y aplicando la Carta Municipal, con sin interés, podía traer el total embellecimiento de la Ciudad y mayor afluencia de comarcas a nuestros mercados, que agradecerían el verse libres de las trabas de entrada.

Pero al mal espíritu, el espíritu infiel a la memoria de Pi y Margall, brota como la grama que es mala hierba, aun para los pollinos.

Sin el gravamen de los vinos, los pueblos productores de nuestra comarca encontraban una buena plaza en Figueras; sin el gravamen de los vinos, los pequeños tenderos, los modestos consumidores todos salían beneficiados. Sin el gravamen de los vinos se acababan los posibles y escandalosos negocios de puertas, se acababan los probables milagros de entrar vino y salir este nombre convertido en agua.

Ahí pero el negocio particular es incansable; sobre todo si es poderoso, y paso a paso vuelve a la agencia de donde le expulsaron.

En Figueras tenemos una pomposa Unión Gremial, creada para defender los

intereses de todos sus afiliados (no para unos cuantos de ellos), con abogadete joven y al parecer muy vivo.

Esta Unión Gremial había de procurar que no se vaciaran los bolsillos de unos afiliados en favor de otros. Pero al parecer la cosa es, o será así, si los agremiados no le «visan» el pasaporte a su abogado defensor (?).

El actual Ayuntamiento, con una mayoría de concejales afectos al partido nuevo que heredó el vicio de su antecesor de privar al pueblo de sus beneficios y deseos, ha confeccionado un Presupuesto que le tira a la piel del diablo. Impuestos exagerados que sólo empezaron a conocerse cuando se inició el empréstito para la compra de las aguas, que han fallado.

Entre los nuevos impuestos que han establecido los actuales concejales de Berenguer figura una patente sobre los vinos, que viene a ser un disfraz del antiguo derecho de consumos. ¡Tanto cómo costó quitarlo! — Pues bien, además de ser una herejía restablecer un impuesto, aunque sea de manera disfrazada, los actuales concejales berenguerianos, han aplicado la patente de una manera absurda, cruel, afrentosa y agravante. Actualmente con esta patente del vino lo mismo paga una modesta fonda como el restorán de casa Francisco Quintá, casa Fernanda, etc., que un gran almacenista de vino (que se gana un capital con este comercio) como los Sres.

Ros y Juanola, por ejemplo, y que son concejales. ¿No es irritante tanta desigualdad, tanto abuso? Se aplican sólo dos tipos de patente, y son: de 68 pesetas y 90 pesetas. Pues bien, una modestísima casa de comidas, como Julio Claparols, o casa Jacomet, pagarán por su modesto establecimiento casi lo mismo (68 ptas.) que pagarán los citados concejales Sres. Ros y Juanola con sólo 90 pesetas al año. Y para esto la Unión Gremial mantiene de abogado al Señor Sans, que además va tirando, con su carácter de monárquico-figuero, de la breva de concejal.

Esperemos, no obstante, que se imponga el buen juicio y sobre todo la equidad.

GORA RUSSEL.

Llibreria Batlosera

LLIBRES

LLIBRES

LLIBRES

Enginyers, 3 Figueras

ANTE EL MOMENTO

Todavía crepitan los fuegos de la discordia en el corazón sobresaltado de los hombres. En estos tiempos de desorientación, de intranquilidad y de lucha, la divergencia de los ideales extremos acúsase más y más a medida que desfilan los días tenebrosos, trágicos, cargados de sombras impenetrables.

Ante el momento acúleo que se desarrolla, los republicanos creemos que no es oportuno hablar de elecciones. Ni oportuno ni moral.

Se lucha por un ideal cuando se puede entrever la posibilidad de elevarnos un peldaño en la escala de las reivindicaciones sociales; se lucha y, si es preciso, se sacrifica todo aquello que nos es más querido. Basándonos en una coalición de izquierdas, en todos sus nutridos sectores, formando así un bloque contra el cual se estrecharía la avalancha monárquica, hoy no nos sería difícil vencer. El sentimiento republicano ha experimentado un positivo auge, y la idea por la cual tan zaherida hubo de ser la existencia inquieta y apasionada de nuestro ilustre Abdón Terradas, se ha entrado abiertamente en el espíritu de las masas y por las puertas de los grandes centros culturales. Reconozcamos al fin que el espíritu público, y el civismo se han avalorado extraordinariamente en nuestra patria y que el hombre pugna por alcanzar sus derechos, despertada su conciencia, por tanto tiempo adormecida, a los efluvios del santo ideario.

Pero, en estos momentos, no cabe lucha posible, naturalmente, en el campo del sufragio. Cuando el pueblo está oprimido, es preciso apelar a fórmulas que le desnarcoticen radicalmente. Elecciones, no; lucha, sí, para buscar luego en ella y después de ella el principio de la responsabilidad y ejercer la justicia.

Los republicanos tienen ahora algo más serio en qué pen-

sar. Deben reconcentrarse en los pasados hechos, tan llenos de promesas, y meditar sus consecuencias; y, al amparo de su vocación, deben de organizarse para el día de mañana, dar el ejemplo, inculcar en las juventudes las lucientes doctrinas del Maestro, emprender la lucha en este sentido, estar preparados para todo evento. Tan sólo así podremos llegar con éxito al fin inevitable que se avecina.

No es oportuno hablar de elecciones. Ni para nosotros ni para el Gobierno tampoco, se-

¿Otra vez Consumos?

Hace pocos días hablamos con varios de los tenderos de vinos de infima categoría, (comparado con los almacenistas Sres. Ros o Juanola,) y se mostraban dolorosamente perjudicados por el reparto que sobre el arbitrio de vino y alcoholes hicieron los Sres. Sans y Díaz, este último llamado «el fiscal del Ayuntamiento», que a nuestro entender debería llamarse «el imprescindible» en los asuntos de perjudicar a los pequeños comerciantes, máxime si se trataba de ganar una cruz cerca de los antiguos y ex-«unionistas-federales-nacionalistas», tales como los señores Guillaumet, Ros, Pijoan, Xutclá Hnos., Mas, etc., etc.

Pues bien; procuramos asistir al acto de presentar la instancia y las firmas de comerciantes perjudicados en el reparto llamado de alcoholes, al Ayuntamiento de nuestra ciudad.

Y ¡un prodigio! De entre los perjudicados, pudimos oír un hombre, nacido a la vida apenas, expresarse con una altivez de miras que desconcertaron todos los obstáculos que los duchos en el oficio Sres. Sans y Díaz le oponían, ya que este hombre, con sus argumentos, hizo ver a todos los concurrentes la monstruosidad del acto, realizado exclusivamente por los Sres. Sans y Díaz; acto verdaderamente arbitrario, ya que por el mismo, hombres que debían pagar 300 o 400 pesetas, les rebajaban a 90, debiendo abonar igual cantidad también las pequeñas Abacerías. Al ir a recogerles la firma a estos señores los perjudicados, exclamaban en un tono irónico y cruel frotándose las manos: ¿cómo quieren Vdes. que firmemos, si por de-

gún parece. Hay casos en la vida de los pueblos en que deben desecharse los rutinarismos ancestrales. La soberanía popular puede y debe de alcanzarse por otro sistema más expedito; y la historia muy elocuentemente nos dice que ese camino es el más congruente para implantar la justicia y ejercer la autoridad lo menos incorruptiblemente posible. Recuérdese que la fórmula que para conseguir sus fines emplearon los prohombres del 73, no dió resultado positivo. Para levantar un edificio perdurable es necesario que la cimentación y los materiales sean fuertes y puros.

Fuertes y puros seamos, pues, nosotros.

tran Vdes. otro medio para arreglar el asunto? Y ante la negativa de los citados Sres. Sans y Díaz, les volvió a replicar: Pues bien; ya que Vdes. no encuentran otro medio, yo les propongo el siguiente:

Llamaremos a todos los grandes almacenistas que se frotaban las manos al ver lo bien que les iba el reparto del Sr. Sans y Compañía y les propondremos que amistosamente contribuyan a pagar lo que les hubiera correspondido por derechos de entrada de vinos y alcoholes. Si se dan por convencidos pagarán, sinó, sabremos cuáles son los enemigos de los pequeños comerciantes; y será justo que éstos, obrando en razonada defensa, les obliguen a pagar el 75 por ciento sobre la contribución que pagan al Estado y que representará unas 1.500 pesetas para cada uno de los Sres. Ros, Damián Martí, etc., y 700 pesetas para los Sres. Pijoan, Mas, Xutclá Hnos., etc.

Veremos si saldrán ganando los minoristas o los mayoristas en el reparto del año actual.

Por nuestra parte tendremos al corriente a nuestros lectores de lo que ocurra.

M. Morlius MÉDICO

Tratamiento de la tuberculosis por el procedimiento del Dr. GIL ACEBEDO.

Reflejo terapia: P. ocedimiento Dr. Asuero
Consulta: Jueves y Domingos de 11 a 1

Juan Maragall, 1

-- FIGUERAS --

Municipales

SESSIO DE LA COMISSIO MUNICIPAL PERMANENT DEL 10 DE GENER DE 1931

Es fixa en sis pessetes el tipo regulador del jornal de peó, per als efectes de les declaracions de pobresa relacionades amb el reclutament militar.

S'acordà proposar al Plè la modificació de l'ordinació per a les edificacions del carrer de les Hortes, en el sentit de què l'alçada del sòcol per a les tanques dels jardins sigui d'un metre 20 centímetres i la de les reixes sigui d'un metre 30 centímetres.

Fer constar el sentiment de la Corporació per la mort del mariscal Joffre i comunicar l'acord al cònsul de França resident a Barcelona.

Imposar una multa de 10 i doble taxa de llicència a un contractista d'obres

que va fer obrir el paviment d'un carrer sense previ permís.

Subvencionar amb 250 pessetes a la Junta de Protecció a la Infantesa per a les despeses de la festa dels Reis.

Els demés acords no tenen interès general.

Més grat de transmetre-li l'adjunta invitació d'aquest Ajuntament dirigida a totes les Corporacions, entitats i habitants de la comarca dedicats a les diferents activitats, convidant los a informar sobre el projecte de fer coincidir en els dies de la setmana respectiva, cada una de les fires que se celebren anyalment a Figueres.

Les informacions han d'ésser escrites i dirigides a aquesta Presidència, abans del 1.er d'abril de 1931.

Li prego que dongui la major publicitat a la invitació de referència.

Déu guardi a vostè molts anys.

Figueres, 10 de gener de 1931.—L'Alcalde, *Fèlix Jaume Gelart*.

Justicia y equidad

En defensa del pequeño industrial

Tenemos entendido que nuestra Corporación Municipal ha tomado un acuerdo que lesionarán seriamente los intereses de algunos pequeños industriales de nuestra ciudad. Resulta que ha acordado imponer un impuesto de 90 pesetas anuales a los industriales que venden champagne. Consideramos natural este impuesto al que paga 600 o 800 pesetas anuales a la Hacienda, pues la venta de éstos es mil veces mayor que el modesto industrial que al fin del año sólo despachaba una docena de botellas de vino espumoso, sin olvidar que los ingresos por otros conceptos son crecidos.

Lo que resultará con este impuesto es, que se favorecerá a los pocos industriales de categoría en detrimento y perjuicio de la mayoría de los industriales que han de hacer un esfuerzo supremo para poder anivelar su presupuesto al fin del año. Somos de opinión que los Ayuntamientos no deben lesionar los intereses de nadie y menos poner trabas a los que con duras penas pueden vivir.

Lamentamos tal determinación del Ayuntamiento y esperamos que podrá modificarse en un sentido menos perjudicial para los industriales figuerenses.

NOTA DE LA REDACCION.—A pesar del gesto del joven Miravittlas desautorizando la compañía que lanzó la revista «La Galería» y que hicieron suya los Estudiantes para llevarla a efecto, y por cuyo impulso nosotros colaboramos con gusto mandando algunos centenares de tarjetas; a pesar del desaire a los Estudiantes cuya justificación publicamos; considerando, no obstante que es un deber ineludible de humanidad el procurar por la libertad de un semejante, no vacilamos en publicar la adjunta alocución.

PRO LLIBERTAT MIRAVITLLAS

A fi de donar més eficàcia a les gestions que s'han vingut portant a terme

per a obtenir l'alliberament del nostre conciudadà Jaume Miravittlas—de conformitat amb la seva família—s'ha acordat adreçar al senyor President del Consell de Ministres, una petició amb les signatures del poble de Figueres, les fulles de la qual estan a disposició del públic fins el proper dilluns dia 19 del corrent.

Esperem que tota la ciutat digna farà honor al seu civisme signant prollibertat de Jaume Miravittlas.

Jaume Miravittlas, Salvador Dalí Cusi, Pere Burgell, Jacint Bosch, Jaume Segala, Ramon Canet, Josep Esparrà, Joan Carreras, Joan Salleras Cros, Joan Coma.

Error de bulto

En nuestro anterior número, debido a una tergiversación del texto se estampó «que preferíamos la monarquía a la República». Precisamente por nuestra fundación y finalidad, ya descontamos que todos los lectores se dieron cuenta del craso error; pero además el final del artículo, cuyo autor es ferviente republicano, se desnaturalizaba al hablar de la posible adaptación del comunismo a la República actual, pues habiendo fallado el propósito de publicar íntegro dicho artículo, a pesar de la caballerosidad del Censor, resultó el agua chirre que ya en su aparición hubimos de lamentar.

LIBERTAD aprovechando la rectificación del error de bulto, hoy vuelve a afirmar su anhelo por una República Federal, acogedora para todos los idealismos.

ACEITES - SALAZONES AZUFRE

ONOFRE PONT

CADAQUÉS

Curación de la hernia sin operación

Curación definitiva y garantizada de la hernia, sin necesidad de interrumpir las ocupaciones o trabajo diario, mediante el método original del

Dr. PIÑA MESTRE de Barcelona

procedimiento que practica en su consultorio, el médico

D. Luís Sala Oliveras

Plaza de Cataluña, 17 (antes Grano)

FIGUERAS

todos los días, menos los festivos, de 11 a 12 y en horas especiales previamente convenidas

BANCO de Figueras = L. Vergés Vilanova

Cambio de monedas : Valores - Cupones : Cuentas de Ahorro
Y DEMAS OPERACIONES DE BANCA

CASA DE CONFIANZA, ECONOMIA Y RESERVA

Plaza Pi Margall = FIGUERAS

Gimnasio Ibérico

Calle de Santa Leocadia, 17

FIGUERAS

Dirigido por D. Francisco de A. Castellví
Vila, Médico-Cirujano y Profesor de Gimna-
sia por la Facultad de Medicina de Madrid

Método racional según las modernas orientaciones
científicas.—Gimnasia sueca.—Gimnasia respiratoria.—
Local construido exprofeso para gimnasia.—Cuarto de
baño con piscina y duchas.—Aparatos modernos.—Cla-
ses para alumnos y alumnas en horas distintas.—Horas
especiales para personas mayores.

**Para matrículas y demás detalles
en el mismo de 7 a 8 noche**

RAYOS X

San Antonio, 32

FIGUERAS

Curación de la tiña con una sola aplicación.—Curación
de neoplasias malignas, etc. (mals lletjos).—Depilación
radical del vello: Tratamiento inofensivo. Cientos de éxi-
tos.—Corrientes eléctricas, Lámparas leucodescente, Ma-
saje eléctrico, Rayos ultravioleta de gran potencia, Radio
terapia intensiva y profunda, Tubos modernísimos de
gran potencia.

CISTOSCOPIOS Y ONDAS OPACAS
A DISPOSICIÓN DE LOS SEÑORES MEDICOS

16 años de continuos éxitos

HORAS DE DESPACHO: Todos los días, de 10 a 12
de la mañana, exceptuando los festivos.

BANCA ARNUS : - :

Casa Central: Plaza de Cataluña, 22

BARCELONA

Sucesora de Evaristo Arnús

Fundada en 1846

Casa Matriz: Pasaje del Reloj

Sucursales en Balaguer, Berga, Cervera, Igualada, Lérida, Manresa, Puigcerdá, Solsona, Tárrega y Vich

SUCURSAL de FIGUERES: Casades Codó 15-Rambla

Cámara acorazada con departamentos de Balquiler — BANCA-BOLSA-CAMBIO—Negociamos los cupones vencimiento etc.

Compra-venta al contado de toda clase de valores de contratación corriente con entrega en el acto de los títulos

PONX MORERA

Es la beguda d'hivern preferida per la gent de gust

Dipòsit per a la província de Girona

Vídua de R. Garriga - Vins - Figueres

BANCO COMERCIAL DE BARCELONA

Capital 25.000.000 de Pesetas totalmente desembolsado

Casa Central: Paseo de Gracia 3 y 5 — Barcelona

Sucursales y Agencias: Amposta, Arbós del Panadés, Badalona, Berga, Figueras, Gandesa, Gerona, Granollers, Igualada, Inca, Lérida, Manacor, Manresa, Montblanch, Mora de Ebro, Morell, Olot, Palma de Mallorca, Port-Bou, Puigcerdá, Ripoll, San Feliu de Guixols, Santa Coloma de Farnés, Santa Coloma de Queralt, Seo de Urgel, Tarragona, Tarragona-Bolsin, Tárrega, Torredembarra, Tortosa, Valls, Vendrell, Vich y Vileseca.

Cuentas corrientes.—Cuentas de Ahorro.—Imposiciones a plazo.—Negociación y cobro de letras.—Giros y Transferencias.—Monedas extranjeras.—Compra y venta de Valores.—Negociación de cupones. Descuentos y préstamos.—Depósito de Valores.

AGENCIA EN FIGUERAS:

PLACETA, 11 (Rambla)

Teléfono 141

ANTIGA CASA MASSOT

Plaça Constitució, 25 i 26

Dilluns, dia 12, començarà la tradicional i grandiosa venda de

Retalls i saldos d'articles d'Hivern

a preus ruinosos, essent una bona ocasió per a comprar veritables gangues.

Agència de Pompes Fúnebres i Fusteria mecànica

CASA MONCANUT

Nou, 29

FIGUERES

Telèfon, 27.

Única a la Comarca legalment autoritzada que compta amb els avanços més moderns del ram de funerària.

Corones, làmpares, desinfecció d'habitacions, endolat de les mateixes.

Servels per a fora de Figueres.

Auto fúnebre per a trasllats.

PREUS ECONÒMICS

Amb un avís telefònic acudim ràpidament a qualsevulla localitat.

Per a encàrrecs a PORT-BOU: Giordano Pallach, Jont del Moro, 14, primer

EN VENDA

espaiós i confortable edifici, de moderna construcció en lloc ben cèntric del carrer Nou (Alfons XIII), amb instal·lacions d'aigua, gas i electricitat.

Informes Procuradoria JOU.

LA CASA GOU

ha rebut les novetats en trajos, abrics i trinxeres.

PREUS LIMITATS.

Carrer Perelada, 28

FIGUERES

ADWATER - KENT - RADI

MODEL 1931

Demaneu una demostració a la

FOTOGRAFIA TORT

Monturiol, 18 i Caamaño, 17 **Figueres**

Gramòfons - Discs - Articles Fotogràfics

CINES PATHÉ-BABI DES DE 100 PESSETES

Puig - París

Puig-París

Puig - París

es dir-ho tot,
en el ram de l'abillament
d'homes i nens

Girona, 23 **FIGUERES**
Maragall, 4

I, contemplant-los abraçats, es deia, en el fons del seu cervell, aclaparat per la pena:

-També han vingut al món per estimar... com llur pobre pare! Tant de bé que ha fet i tanta dolcesa com ha vessat per la terra! Per què ha de morir qui ha viscut per amar? Per què la seva vida d'amor haurà estat tan curta?

Un plorar seguit i dolçíssim semblava voler negar aquelles pupil·les blavoses, en les quals tant vegades el jove espòs s'havia mirat. Feia uns instants que el respir lleu i fatigós del moribund s'havia aturat. El fill amorós cercava avidament el tènue i imperceptible panteixar del pit. La germana estrenyia nerviosament el braç del germà. L'esposa, amb els ulls esglaiats, semblava demanar a crits la veritat l'horrible veritat.

Un plor profund del fill va ésser la resposta a la qual respongueren les llàgrimes cordials de tots.

L'esposa de la testa argentada, malgrat la seva feblesa orgànica, tenia a la falda els seus fillons, com si haguessin passat endebades els vint i tants anys de llur naixement.

L'esposa s'aixecà per besar la faç de l'espòs, aureolada per la mort, s'aixugà els ulls, i, convertida en la mare del segur guiatge, abraça els seus fills, i els digué amb la senzilla serenitat de qui va a emprendre de bell nou el camí de la vida:

-Estimeu-vos sempre i estimeu a tothom, car ell, el vostre pare, a tothom havia estimat. Hauré de lluitar molt, en la vida; però no deixeu mai d'estimar, i pensen que, passi el que passi, s'esdevingui el que s'esdevingui, tot el que feu el vostre pare fou ben fet perquè ho feu el vostre pare.

I amb un cordial petó relligà de bell nou la llar dissipada.

J. PEIG PUJOL.

Dia 17 de gener de 1927

i

dia 3 de novembre de 1927

Quant més passa el temps, més gran veig la sombra del qui fou el més preuat amic.

En ocórrer la seva mort, no vaig donar-me compte de la importància que tenia: a casa meua era amenassada també per una desgracia que tenia d'ésser irreparable i que pocs mesos després em deixava aplanat.

La meua filla Maria i el meu amic Canet, dintre el mateix any entraven a formar part de la llista de les persones desaparegudes i guardades les seves despulles en el Cementiri Civil de la nostra ciutat.

Reposeu en pau, vosaltres que sabreu fer-vos estimar i que jo encara vos estimo com si vos tingués com altre temps a la meua companyia.

FRANCESC BATEI I OLIVET.

Canet, guia i símbol

En Canet és mort! Aquestes paraules lacòniques, punyents, tallants i amb tot l'abast de cosa irreparable, tingueren per a nosaltres el poder d'una fuetada. Era el 27 de gener de l'any 1927. Uns dies de malaltjar, pocs, però roents d'inquietud, i Canet no existia. Davant del fet fatal, seguien uns moments d'angoixa incontestable. Els íntims, els més afectats per la dissort, pensaren, per deure i per justícia, fer quelcom per l'amic calgut. Però, llavors, ens trobàvem sotmesos a la fèrula de l'ominosa Dictadura. Fóra endebades organitzar res. Tot esclat ciutadà hauria estat interdit. Tot intent d'homenatge popular hauria estat ofegat. La força, a l'empar de l'arbitrarietat, hauria cercat tota mena d'obstacles per a impedir que la veu dolorida dels amics tingués ressó.

Amb aquestes condicions, doncs, presoners de les circumstàncies, es bandejà el moment; però no s'arreconà l'idea. I aquesta, avui, recollida per EMPORDA FEDERAL, per aquest abrivat setmanari portantveu d'un ampli sector del republicanisme empordanès, es veurà plasmada en les mateixes planes que un jorn foren fogar d'inquietuds del plorat amic. Bella gesta la d'EMPORDA FEDERAL. Pensada sublim. Homenatjar a Canet! No podia trobar-se motiu més adient, més just i més digne. I és que Canet era un home de tremp, un ciutadà exemplar, un veritable apòstol. Bo, generós, auster, era concreció de totes les virtuts, de totes les bondats. Modest i senzill no coneixia el fingiment. Tenia un cor ample com el seu pit i aquest cor batejava sempre a l'impuls de les causes nobles. Abnegat i equànime, no mirava mai a qui feia un bé. Per això no tenia enemics. Podia tenir adversaris, això sí, però fins els més aferrissats, fins els menys lleials, havien d'admetre la bondat d'aquell ciutadà exemplar que la Dictadura, amb els seus exabruptes i les seves injustícies revoltants, portà prematurament a la mort. Per què Canet, cal fer-ho constar ben alt, fou una víctima del règim de força, car aquest, en son desfici anorreador, no mirava bondats, no mirava excel·lències. Al contrari, les anul·lava, les reduïa, les perseguia. Canet, doncs, com tants altres homes de cor, fou perseguit. I en la persecució cruenta, injusta, inhumana, Canet, de sensibilitat exquisida, hi deixava bocins de la seva ànima. Era la tragèdia sorda. La lluita interna. La raó trepitjada per la força. Per fi, el desenllaç. La tragèdia íntima que havia de sostenir aquell home franc i cordial davant la riuada de vergonya i d'oprobri que ens envaïa, anava minant aquella còrpora ferrenya, i el seu esperit, un dia serà i lluminós, s'apagà sobtadament, galrebé violentament, i, en l'eterna via empresa pels camins insondables dels espais infinits, deixava al nostre entorn un buit pregon que avui, després de 4 anys del seu traspass, hom adverteix més pregon encara. Perquè Canet, no té substituït. Fou quelcom d'únic. Ràpid de concepció, la seva paraula sempre resultava atinada, justa, convincent. Era branca ferma del republicanisme empordanès. Era gaseta i arxíu. Seny ordenador, gula i símbol.

Per això, avui, en evocar-lo en aquestes ratlles necrològiques, ens fem un honor—meritíssim honor que ens enorgulleix i ens reconforta—fent constar que mereixem la seva consideració personal i que els primers assaigs de col·laboració a EMPORDA FEDERAL els férem, ben joves encara, sota la seva protecció estimulant, sota el seu assenyat guiatge.

J. PEI CALVET.

Adhuc podem anar més lluny i afirmar ben de veritat que es una insignificant i miserable solitud, el necessitar vers amics, sense els quals el món no es més que un lloc feresstec.

BACÓ.

ENCANET

Els fets parlen més clarament que les paraules.

Era al començament de la Dictadura. Trobant-se un amic empordanès, pertanyent a un partit polític contrari, amb un assumpte a resoldre a Madrid, anà a trobar a En Canet, el qual, coneixent les meves relacions amb un dels homes més influents d'aquell període anormal, vingué a demanar-me una recomanació, la qual tingué la seva eficàcia per tal que es resolgué immediatament l'assumpte, com desitjava aquell home.

Mai he vist tan satisfet En Canet com en aquella ocasió:—Així demostrarem als nostres enemics, deia exultant de joia, com sabem el federals tornar amb favors els agravis rebuts.

Aquest era En Canet.

VICENTE ROS.

EL MEU DESIG

Ben cert que no es reuneixen pas en mi les condicions necessàries per a parlar amb plena autoritat del malaguanyal ciutadà En Francisco Canet Guardiola, a la memòria del qual va dedicat el present número d'EMPORDA FEDERAL.

A Francisco Canet amb prou feina el coneixia més que de vista; per tant, em trobo mancat dels elements de jui indispensables—propis d'aquells que hi tingueren un asidu tracte personal—per a jutjar-lo degudament.

He sentit, però, parlar d'En. Canet mantes vegades a gent de diverses condicions a adversaris polítics, a competidors en el seu ram professional, i tots han convergit en una opinió rotunda: Francisco Canet, per tots conceptes, era un bon home.

Ésser considerat un home bó, estrictament bó, en el temps que correm, mal-jat pel més rasirer egoïsme personal, és el millor elogi que hom pot arribar a fer-nos, perquè en aquest elogi hi va condensada l'estimació i l'agraïment de tots els homes formadors d'una col·lectivitat, envers aquell company el qual, pel damunt de l'instint individual, ha sabut fer surar plenament, bellament, dignament, l'instint social.

Passar a la posteritat és l'ideal de molts. ¿Qui no ha sentit, íntimament, manta vegada, el desig d'ésser recordat per les generacions futures? ¿A qui no abelliria la possibilitat d'ésser un gran artista, un cel·bre escriptor, un notable polític, a fi que el seu nom esdevingués immortal a través dels segles? ¿Oh venturós, qui pogués equiparar-se a Plató, a Apèl·les, a Licurg, a Cèsar!...

Vanitat de vanitats. Jo no desitjo tant.

Jo voldria, tan sols, posseir—com, segurament, devia posseir Francisco Canet—la virtut, l'abnegació, la noblesa, la bravesa, la sinceritat necessàries per a què, en morir, hom posés sobre la meua tomba, com a simple epítafi sintetitzador de l'opinió general, aquelles senzilles paraules plenes del més fervent elogi, i que aquells qui el tractaren adressen a aquell perfecte ciutadà: Fou un bon home.

G. L. I.

SEMPRE PRESENT

En el llibre i en la premsa, coneixerem el teu companyó.

Ja fa quatre anys i sembla encara que el sento entrar cada nit a casa en venir ell de correus anunciant-se amb una mena de cantarella. Jo en sentir-lo entrar ja el saludava des del menjador, i ell hem posava al corrent de tot el que havia recollit que realment era tot el que possiblement es podia saber. Amb un cop d'ull s'enterava de tota la premsa i anant i venint de l'Estació havia vist i sentit tot el que li convenia «per a estar al tant».

Era l'amic incondicional al qual jo corresponia de tot cor.

Generós i abnegat no regatejava mai la seva ajuda personal i pecuniària. Tenia sempre la butxaca oberta no sols pels amics sino per a tota necessitat que ell coneixia.

Quan se ens empresonà la seva visita fou (com molts d'altres) constant, i servia de comunicació entre els presos i llurs famílies. Al matí que ens transportaren a Girona quasi per sorpresa, ell comparagué malgrat l'hora no acostumada, i demanant-li jo que anés a casa meua a buscar-me diners, me'n portà dels seus sense que jo ho pogués evitar ni sapiguer-ho. Ell cuidà junt amb alguns altres amics de que tinguéssim nostres equipatges i continuà volguent-nos fer de recader honorari. En trobar-lo a faltar el tercer dia d'ésser a Girona vaig exclamar «En Canet està malalt» i l'amic que el substi-

tuia hem digué per no alarmar-me «sí, una mica, però no serà res». Sí que va ésser. Fou la primera embestida de la malaltia que ens l'havia d'arrabassar per sempre més. El seu esperit generós patia massa amb el sofriment d'altres i com les contrarietats s'havien de continuar tant com durés el maleit règim dictatorial, ell en sofrí les conseqüències i nosaltres també.

¡Quants com ell esperaren en và l'enterrament de la tirania i el triomf del dret sobre la força!

La fatalitat ens l'arrancà prematurament i en dedicar-li públicament el record que constantment en privat li dediquem, bé podríem dir que no ha mort, car viu espiritualment entre els que tingueren la sort de contar-lo al nostre costat.

M. PUJOLA.

Gener 1931.

La botiga d'En Canet

La botiga d'En Canet, situada vora la Rambla, quelcom més espaiosa que la caixa d'un rellotge de paret, no pot pas confondre's amb el que, per regla general, s'enten per una botiga; puix que en aquella hi concorrien dues menes de clients: els uns eren els de caràcter corrent que donen vida als establiments; els altres no produïen benefici econòmic; donaven a en Canet moltes cabories i feina.

De les dues clientele no ens atreviríem pas a determinar quina era la millor atesa i servida. Tant a l'una com a l'altra en en Canet s'esmerava a complaure.

Tampoc ens atreviríem a definir quin era el caràcter dels clients d'En Canet, que no tenien res a veure amb la professió d'aquest. Encara que li venien de la política, o que per mor de la política acudien a ell, no pot dir-se que, en conjunt, anessin per fins polítics. O sinó vegem-ne algunes mostres:

—Venia—parla el client—perquè m'han dit que vostè podria demanar amb èxit una cosa que me convé molt. Tinc un fill que entrarà a la quinta i voldria que fes el servei a Barcelona, allí hi te... etc., etc.

Escoltem-ne un altre.

—Home, allò d'aquella subvenció encara no s'ha pas resolt. Altre hi acudia per a un expedient sobre de contribucions, altre per l'aplicació d'un indult; i ja no parlem d'empleos; dels que demanaven feina, dels que no volien, precisament, feina, però aspiraven a un bon sou. En el ram d'instrucció pública les peticions eren molt variades, des del professor que aspirava a un canvi de lloc al alumne que esperava uns exàmens extraordinaris, o una modificació en el pla d'estudis.

Un dia, havent-hi en la botiga el diputat a Cors pel districte, entrà un pagés, antic client; acompanyava un ballet de pocs anys, de galtes rosades i lluentes. I el pagés, tot confol, mostrant el marrec a la concurrència, i digué:

—Aquest és l'hereu de casa. Entre tots l'hem de fer ser home!

En el rellig d'un armari, ocupant els pocs buits que hi deixaven plec de notes, i altres coses, s'hi veien sempre pilotets de diners. Cada un tenia el seu destí especial: un per a EMPORDA FEDERAL; altre, subscripció per als presos polítics; subscripció per a un homenatge, i alguna altra encara.

A mitja nit, passant per davant la botiga, per les escleres de les ventalles tancades, traspuava la claror de dins. En Canet treballava per la seva clientela. Cap dels peticionaris es quedava sense resposta. Moltes vegades era satisfactòria.

Qui obtenia la resolució favorable, qui cobrava la desitjada subvenció, qui aconseguia que el noi no li anés a servir lluny. L'únic que no aconseguia res, perquè a res material aspirava, era En Canet. Ell no parava, no es cansava, impulsat sempre per la deïa, amb una abnegació que no tenia límits.

JOSEP BARÓ.

EL MEU RECORD

El 17 de gener de 1927 és per a mi una data que ni un sol dia deixo de recordar, car en tots els ordres de la meua vida tinc un record de l'amic Canet, un moment o altre. Per això tots els anys, en l'aniversari de la seva mort, he deixat els meus quefers per anar a portar unes flors a la seva tomba, recordant davant d'ella a l'home de més bonesa de sentiments i més fermesa de conviccions en totes les seves coses.

Com voleu que no el recordi, si ell era el que durant els meus 26 dies d'er-gàstula, ens portava cada migdia el reconfortament i l'esperança d'una prompte alliberació, a En Bordes de la Cuesta, a En Navàs, a mi i altres que en aquells dies ens trobàvem a la presó! Ell, En Canet, ni un sol dia deixà de venir a portar-nos la premsa diària i les noves que podien interessar-nos, essent tanta la seva voluntat envers nosaltres que sens havia fet ja una necessitat la seva visita. Això me fa recordar que un dia que ja havien passat les dues de la tarda i En Canet encara no havia vingut, com era costum, a fer-nos la seva visita, aquell dia tant En Bordes com jo no poguerem obrir aquell cabàs en el qual ens portaven el nostre dinar. Fins allà a les tres de la tarda no es presentà En Canet, però moll, com vulgarment es diu, com un pop. Eren dos dies de pluges persistents i per un desprendiment de terres a la línia del ferrocarril el tren arribà a Figueres amb 5 hores de retard. Com si fos la cosa més natural, ell, En Canet, vingué en aquella hora sense haver anat a casa seva ni tant sols a dinar, portant-nos la premsa que, com de consuetud, ens portava cada dia. Com aquestes us en diria moltes de coses, que solament ell era capaç de fer pels que es trobaven perseguits per la dictadura.

Jo no podré oblidar mai a En Canet, i en totes les seves coses, doncs, en totes elles apareix sempre l'home únic que amb el seu bon cor portava la tranquil·litat en els altres oblidant la seva pròpia.

R. CAMPÀ.

L'AMIC PER EXCEL·LENCIA

Si jo hagués de fer l'elogi del company que, perquè l'enyorem tant, avui homenatgem, diria que ell era l'amic per excel·lència. Perquè otorgar-li el primer lloc entre els amics, és reconèixer en ell excepcionals qualitats que el felen atraió i ens exigia la devoció que avui ens aplega a tots per a recordar-lo.

L'amistat és el parentiu espiritual. La amistat té per damunt del parentiu de sang i d'afinitat, la bella avantatge d'estar mancada del fatalisme d'aquest lligam. L'amistat és una flor que escollim mentre anem fent via en els camins de la vida. És el fruit d'una selecció. Quan sabem d'un home que manca al sacerdot de l'amistat, sentim en l'ànima el sotrac d'una tragèdia. Perquè perdem el tresor escollit d'una fraternitat d'un lligam que semblava indestructible.

Doncs bé: quan recordo al qui avui homenatgem sento en mi la sensació d'un amarament de bondat. Canet era l'amic per tots. Era com he dit, l'amic per excel·lència. La llusor de bondat era el seu reflex personalíssim. Si féssim un recull de les anècdotes de la seva vida, oferiríem un enfilall de bonhomies, i exposaríem els estels de la vida d'un infant.

Canet, posat en el món que vivim, en el món que deixà el traspassar en aquell dia de gener, era un home despiassat. En ple imperi de l'odi i de la insensatesa, jo no podia comprendre la vida de l'amic Canet. No podia avenir-me en veure perseguit i odiat, a l'amic que era pels altres amper i placidesa. Potsar la seva mort, tant prematura, si alguna cosa té de lògi-

ca, és precisament pel fet d'haver apartat d'aquest ambient que respirem, i sobre de tot de l'ambient que hem respirat tant de temps, un esperit tan dolç com era l'esperit de Canet.

Optimista, entusiasta, sol de l'ideal, jo el veia lluitar amb les armes nobles de l'esperit. Però no és pas la imatge de lluitador la que em suggereix el seu record, com tampoc me la suggeria en vida. És un revol de sentiments amorosits el que sento entorn la seva imatge inoblidable. Al seu costat, hom tenia la impressió, en plena lluita, que s'avençava en el camí suau de la victòria assolida, sense trepitjar cap víctima, sense atenyer l'adversari, quan entorn d'ell l'adversari congriava l'odi i la desventura més agre.

En aquests moments d'homenatge a l'amic Canet, home tot cor, jo no he volgut deixar de portar la senzilla aroma del meu esperit al pomell esplèndid que tants de companys avui han format.

Tant de bó l'exemple que em retreu la seva memòria, sia en mi sempre present.

R. XIFRA I RIBERA.

* * *

Amics d'EMPORDA FEDERAL. Deixeu-me que a la toia de flors que avui feu ofrena a la bona memòria del malaguanyat amic Canet, hi ajunti la meua, la més modesta de totes, però sortida del fons d'un cor que va estimar-lo, perquè En Canet s'ho mereixia; era dels que no podia tenir enemics, n'hi havia prou que ell sapigués que amb el seu ajut podia afavorir a un altre, encara que per aquell hagués estat combatut, per a cultar a ajudar-lo.

En Canet era dels que tornava bé per mal.

Tractar-lo era estimar-lo.

Ben haja la seva memòria.

MARTÍ CANADELL.

FRANCISCO CANET

En plena joventut de còs, en plena sanitat espiritual, ha traspassat a Figueres el nostre amic Francisco Canet. Donem aquesta nova amb un pregó dolor, amb una punyenta sensació de desconçol.

En Canet era, a Figueres, quelcom genuí d'aquella niçaga que malauradament es va extingint. Home que havia vinculat la seva vida a un ideal de llibertat i justícia, emmotllava a l'ideal totes les seves activitats, i, possessor d'una generosa facultat d'inhibició personal, romaní a l'ombra, amatent a moltes coses, infadigablement alerta, per tal que la seva mà i la seva veu fossin tothora al servei de l'ideal que l'arborava o d'aquells que tenien la sort de comptar-se entre els seus amics.

En Francisco Canet,—les condicions intel·lectuals del qual eren d'una valor excepcional,—era en la democràcia empordanesa una gualta a la mirada vigilant del qual res no escapava. Era un cor, les flames del qual avivaven un alè d'optimisme inextingible. Era un home per a el qual cap causa justa ni cap dolor humà no eren aliens. Era un empordanès de concència pura com les congestes del Pirineu i d'esperit inquiet com la mar de la Costa Brava.

Quan la seva joventut feia esperar una bella collita de la seva infadigable activitat, la mort el sega i se l'enduu. En el recolliment tristíssim que a Figueres ha produït la mala nova, vibra el dolor d'una amatíssima família, a la qual adreçem d'ací estant el nostre respecte i a la nostra solidaritat dolorida. I al bon amic que ens ha deixat amb els ulls girats a solixent, fervorós enamorat de tota llum, en acomiadar-lo a la porta del gran misteri, li desitgem, fent nostres les paraules del poeta de l'Empordà, que li sigui la mort una major naixença.

De *El Autonomista* de Girona. Gener 1927.

LA CANÇÓ POPULAR ⁽¹⁾

La cançó popular és l'ànima dels pobles. I, així com no hi ha pobles sense ànima, no hi tampoc pobles sense cançons. Fins en les terres més salvatges les trobarem, potser com a sola manifestació artística, manifestació inconscient d'art, però d'art veritable, que és aquell que respon a una necessitat ineludible de creació. La cançó popular ha estat la primera manifestació intel·lectual, (resultat natural d'un estat emotiu) de la humanitat, i té, en ella, una vitalitat tan gran que ha resistit l'empenta de la civilització, i ha subsistit malgrat la civilització: i avui, encara, pervertits com estem per tota mena d'alambinaments artístics, té el poder de conmovre'ns més profundament que cap altre cosa.

La cançó popular és l'arxiu del poble. Ella guarda tot el tresor de la seva ciència i de la seva religió; ella entranya l'expressió més profunda i més veritable dels seus anhels, dels seus sentiments, de les seves ànsies, de les seves amors.

Ella sola plasma l'imatge del seu ésser en les alegries i les penes. I, parlant de la poesia de la cançó popular, farem remarcar que és ingènua, viva, imprevista; de vegades incoherent i tot. Empra un llenguatge mig infantil, i com un infant, sembla no saber ben bé que vol; ens sorpren amb sa imaginació fantàstica, que es desplega a l'atzar; i té alguna cosa d'aquell inesperat i imprevist dels somnis. Xerrameca d'infant, però, té el poder de parlar-nos més directament al cor que dissertació de savi. Goethe, el poeta incomparable, sembla haver comprés molt bé tot això quan diu: «Nosaltres, els poetes moderns sabem sentir i valorar bé la gran bellesa d'un tema ingenu; i amb tot, no el creem. Perquè? Perquè ens deixem dominar per una inspiració supeditada a normes, que ofega, en el nostre esperit, les gràcies naturals.»

Per això el veritable caràcter d'un poble cal cercar-lo, no en la literatura sàbia, sinó en la popular.

I malgrat manca de tota educació literària, per la sola força del seu sentiment, el poble troba ben sovint accents patètics i assoleix les altes cimes de l'art, aquelles cimes on no arriben pas sempre els professionals, perquè l'ofici mata (quant es vegades) l'espontaneïtat, i sols en la vera humilitat hi ha la plenitud de la gràcia.

* * *

Perquè neix d'unes mateixes circumstàncies d'ingenuïtat i de simplicitat d'emoció és que el cant popular té un caràcter general, idèntic, en totes les races i en tots els pobles; un mateix caient de cosa no recercada, una frescor natural que el diferenciarà sempre de l'art aristocràtic propi dels esperits refinats.

Però, dintre la unitat del gènere, trobarem una gran diversitat d'espècies, la fisonomia pròpia a cada raça, la tradició, amb les variants particulars de cada poble.

* * *

I ara parlem de la nostra cançó, de la cançó catalana, tot renunciant, però a estudiar-la sota el seu aspecte folklòric; aspecte que han posat prou de relleu els especialitzats en aquesta branca de la nostra cançonística. Limitem-nos a fer remarcar l'encís profund, la frescor ingènua, la gràcia alada, l'efusió amorosa, la picardia sana que el poble ha posat en els seus cants.

Tota la seva ànima hi vibra. Cada un dels seus sentiments hi ha tocat la corda adequada, l'única que podria respondre-li amb justesa i precisió, aquella i cap més altra.

I la cançó es va transmetent, així, de generació en generació, sense envellir

(1) Conferència llegida en el Recital de Nadal celebrada el dimarts dia 25 de desembre passat a Altona.

mai; i, quan la sentim d'uns llavis frescos de donzella, ens sembla, talment, acabada de neixer.

Anatole France, en la seva admirable definició del poeta, ens diu que es aquell —«que plasma, espill fidel, tot fuguissier encís,—amb mots que semblen dits per primera vegada».

I això és la poesia del poble; això és a música del poble: la cançó popular, aquesta cosa vella que sempre és fresca i sempre és nova, aquesta cosa que sembla tenir l'encís d'ésser dita per primera vegada.

Per això, si bé ens plauen els aranjaments dels nostres cants populars per a orfeons, si bé moltes d'aquestes composicions resulten ben reeixides, no podem amagar les nostres preferències pel cant a l'unison, per l'harmonització senzilla, aquella harmonització que fa valer la gràcia nua de la melodia en lloc de velarla amb filigranes sàvies. Per a filigranes i lluitaments de tècnica, hi ha prou camp fora de la cançó popular. Respectem, doncs, la cançó.

Això és el que ha fet el mestre Martín, que s'ha especialitzat a casa nostra, en la recerca de cançons de tota mena. Moltes n'ha recollides, i moltes n'ha harmonitzades, sempre seguint aquell criteri abans exposat. Ens sembla que ha reeixit en la seva tasca.

Avui el mestre Martín ens farà conèixer una flor només, d'aquest jardí miraculós del nostre cançoner. Una flor, però, riquíssima en varietats, una d'aquelles flors que compta amb tants i tants de valuosos exemplars, que ella sola es basta a nodrir tota una exposició. Una flor com la rosa, o el clavell, o el crisantem, en la jardineria; una flor d'aquelles que deriva en centenars de diferents espècies.

Aquesta flor és la nadala, la més dolça de l'any, perquè floreix justament quan quasi totes les altres són mústigues; floreta que conreen amb preferència donzelles i mainada, pastors i rabadans, els innocents i els humils. Jo diria que aquestes melodies de nadalenques, tan dolces i tan plenes d'unció, o tan vessants d'ingènua alegria, més encara que no les altres cançons populars, ens donen la justa mesura de l'ànima del poble, del seu esperit, en allò que l'esperit té de més pur.

Els senzills parlen ingènuament a Jesús, nadó. I com és del poble, la lletra de les nades! Del poble que durant anys i anys ha patit de fam i de fred, i ara, davant d'un infant, pobre i desvalgut com ell, s'apressa a fer-li presents de coses que només ell sap com són de necessàries i de valuoses.

Per això no ens ha de fer somriure aquella amors dels humils que s'exterioritza en un munt de presents, com és ara la tèbia llet de les ovelles, la nata escumosa, els matons finíssims, els formatges blancs, la mel olorosa, els capons i les gallines... o bé, encara, els llençols de fit, les mantes de llana dolça, els feixos de llenya seca per a foc... El poble que ha patit fam i fred sap el greu vertader d'aquestes coses. Per això ofrena al Jesús set allò que per a ell val més que tot. Seran els reis, qui, després, li portaran l'or, l'encens i la mirra.

Siguin benvingudes, doncs, aquestes nades. Sapiguem estimar aquesta branca esponerosa del nostre cançoner, que, en lloc de florir en primavera, treu brota da al cor de l'hivern; i això per perfumar una establa, on ha vingut al món, dèbil infant, vestit amb la nostra mateixa fràgil humanitat, el dolçíssim Jesús, l'unigènit del Déu Etern.

CARME MONTORIOL PUIG.

El amics encara que sien absents, són sempre presents; encara que sien pobres, són rics; encara que febles gaudeixen salut; i, el que es encara més difícil d'assegurar, àdhuc essent morts, són vius.

Cacauó.

CONCERTS COMARCALS

Dels quatre concerts donats en el present curs per l'Associació de Música, l'últim es l'únic que ens mereix elogis sens reverses. La senyoreta Marta Linz; a més d'un gran domini de la tècnica del violí posseeix un gran temperament. Es la vegada que a Figueres hem sentit el concert de Mendelshon tocat amb més ànima, especialment el segon temps.

Les dues primeres parts tan per l'execució com per les obres escullides foren definitives. En la tercera part fou executat *Tzigane de Ravel*.

Aquesta obra es una de les tantes que creiem que tindrien de desaparèixer dels programes escolllits.

Dintre el pur concepte de la música no poden admetres aquelles obres que no tenen altre base que un valor descriptiu: una construcció més o menys ben feta, podran tenir interès en un curs d'harmonia, però son obres que els hi falta l'inspiració suficient per produir el gaudi que deu donar-nos una obra musical.

De les obres executades en la quarta part son dignes de menció la *Dança de Falla*, i especialment *La plus que lente* de Debussy. Es aquesta una de les obres petites més inspirades que hem sentit del gran músic francès.

El Sr. Max Nabath que acompanyà la Srta. Linz, en donà l'impressió d'ésser un excelent pianista.

Creiem que amb uns quants concerts d'aquesta categoria, aviat tornariem a veure plena la sala de concerts.

Finalment no podem menys que censurar el fet de canviar el programa sens avisar al públic, com ocorregué en la primera part que en lloc del concert de Mozart fou donat el de Mendelshon. Això sobre ésser una falta de consideració al públic pot donar lloc a desorientació per part d'aquest, sobre les característiques de dos compositors tant importants com els esmentats.

A. DEULOFEU.

Gontes jueus

Durant la guerra Kovno fou setiada pels alemanys. El Zar preocupat consulta al seu Estat Major. No li satisfan cap de les solucions proposades. Algú sugereix l'anar a consultar a un vell rabí de la ciutat, cèlebre pels seus consells. L'emperador dubta però davant la gravetat de la situació, envia a buscar el rabí.

—M'han dit que saps donar bons consells. Es veritat?

—Així es diu.

—Doncs vet aci: me trobo preocupat perquè els alemanys volen conquerir Kovno. Que faries en el meu lloc?

El rabí reflexiona un moment i per fi es diu:

—Jo posaria Kovno a nom de l'Emperatriu, Majestat.

***

Rothschild viatja d'incògnit per Espanya. En una església, el sacristà l'acompanya davant d'una Verge miraculosa.

—Quins miracles fa?

—Plora quan veu un jueu.

Rothschild espera el miracle però aquest no es manifesta.

En sortir i després de donar la propina Rothschild diu al sacristà.

—Mestre! A la vostra Verge miraculosa el miracle li ha fallat. Jo soc jueu i no obstant, no ha plorat en veure'm.

—No cridi home! —li contestà el sacristà en veu baixa—Jo també en soc de jueu!

***

El *Lusitania* acaba d'ésser torpillejat i s'enfonça.

Dos jueus són al vaixell. Un d'ells plora i crida.

—Llavors l'altre li diu:

—Però Salomon ¿perquè plores? Diferent, fora, que el vaixell fos teu!

NORMALITAT

El dia 9 de l'actual, uns regidors de l'Ajuntament de Castelló d'Empúries que encara presideix el cacic Garrigoles. reberen una comunicació que, copiada textualment, diu,

Alcaldia de la Condal villa de Castelló de Ampurias.

El Excmo. Sr. Gobernador Civil de la Provincia, con fecha 3 del actual, decretó el cese de V. en el cargo de Concejal de este Ayuntamiento.

Lo que comunico a V. para su conocimiento y efectos procedentes

Dios guarde a V. muchos años.

El Alcalde,
Antonio Carrigoles.

Entre altres regidors, han estat destituïts els Srs. Joan Arlà i Francesc Plà, companys de consistori i de presó del nostre veritable alcalde popular Josep Bordes de la Cuesta.

Com es de suposar, aquests dos regidors eren una nosa per a l'actuació caciquil Garrigoles i, ensem, eren el portantveu del poble per a protestar de certes anomalies comeses pels ajuntaments de la passada i actual Dictadura, encara que, malgrat llurs esforços i protestes, fou demanar peres a l'olm.

Segons versions de gentes que freqüenten amb el cacic, els novells regidors han estat reclutats amb mires a fer-los hi representar, ja sia per compromís, ja sia per amistat, el paper d'escolà d'amen. Però, es de creure que els novells regidors Srs. Antoni Moner, Carles Fages de Climent, Joan Reix, Pere Via, Pere Canet, Isidre Serra i Joan Costart, no voldran acceptar tant petit ofici. El poble espera ben al contrari. Espera voldran continuar la tasca començada pels destituïts, car no vol dubtar que el Sr. Antoni Moner, farmacèutic hagi oblidat les amargors sofertes en temps de la Dictadura i també espera d'altres regidors que sabran mantenir-se fermes en llurs anhels i propòsits d'altres temps. Fent-ho així els castellanins no perderem el temps desenmascarant-los, no deurem forçar la memòria per el dia de passar comptes,

JOSEP FERRERÓ.

Castelló d'Empúries, 15 Gener 1931.

AMISTAD

—Ultra els pares i altres consanguinis que són els amics a tu més immediatament donats per la natura, i ultra aquells teus mestres que majorment havent merescut el teu aprecí nomenes pur amb plaer amics, et succelrà de sentir particular simpatia per altres, les virtuts dels quals et seran menys conegudes, màximament per joves d'edat igual o poc diferent de la teva.

Quan cediràs tu ad aquesta simpatia, o quan hauràs de reprimir-la? La resposta no és dubtosa.

Som deutors de benevolença a tots els mortals, però no havem de portar la benevolença al grau d'amistat, si no per aquells que siguin dignes d'ésser apreciats de nosaltres. L'amistat es una germanor, i en el seu més alt sentit és el bell ideal de la germanor. Es un acord suprem de dugues o tres ànimes, no mal de moltes, les quals són esdevingudes com necessàries l'una a l'altra; les quals han trobat l'una en l'altra la màxima disposició a comprendre's, a beneficiar-se, a noblement interpretar-se, a esperar-se al bé.

«De totes les societats, diu Ciceró, cap no és més noble, cap no és més ferma que quan homens bons són semblants en costums i conjunts per la familiaritat.» *Omnum societatum nulla praestantior est, nulla firmior, quam quam viri boni moribus similes sunt familiaritate conjuncti.*

No deshonreu el sagrat nom d'amíc,

donant-lo a home de no cap o poca virtut.

Aquell que odia la religió, aquell que no té gran cura de la dignitat de l'home, aquell que no sent haver-se d'honorar la patria amb el seny i amb l'honestat, aquell que és fill irreverent o germà malèvol, baldament fos ell el més meravellós dels vivents per la dolcesa del posat i de les maneres, per l'eloqüent paraula, per la multiplicitat dels seus coneixements, i àdhuc per alguna brillant embranzida d'actes generosos, per tot això no t'indueixi a fer-t'hi amic. Baldament te mostrés el més viu afecte, no li concedeixis la teva familiaritat; l'home virtuos solament té tals qualitats per ésser amic.

Primer de conèixer algú com virtuos, la sola possibilitat que no ho sigui, et basti per tenir-te amb ell dins dels límits d'una general cortesia. El do del cor és cosa massa alta; afanyar-se a llançar-ho és imprudència culpable, és indignitat. Aquell que es fa amb companys perversos es perverteix, o almenys fa reflectir amb gran oprobí sobre d'ell l'infamia d'aquells.

Però feliç aquell que troba un amic digne! Abandonat a la pròpia força la seva virtut decandia sovint: l'exemple i l'aplaudiment de l'amic l'hi redoblen. Potser de primer estava ell espantat, observant-se inclinat a molts defectes i no donant-se ben bé compte del valor que tenia; l'apreci de l'home que ell estima l'exalta als propis esguards. S'avergoneix encara secretament de no posseir totes les qualitats que l'indulgència de l'altre li suposa, però li creix el coratge en maldar per corregir-se. S'alegra que les seves bones qualitats no passin inadvertides de l'amic; li en resta agraït; ambiciona d'adquirir-ne d'altres, i vet-aquí que, gracies a l'amistat, potser avanci vigorosament envers la perfecció un home que n'era lluny, que lluny n'hauria romàs.

No't vulguis esforçar en tenir amics. Es millor no tenir-ne cap, que no pas haver-se d'empenedir d'haver-los triat amb precipitació. Mes quan n'hagis trobat un honora'l amb amistat elevada. Aquest noble afecte fou sancionat de tots els filòsops; és sancionat de la religió.

N'encontrem bells exemples dins l'Escritura; «L'ànima de Jonàs es conglutinà a l'ànima de David... Jonàs l'estimà com l'ànima seva...» Però aliò que és més, l'amistat, fou consagrada del mateix Redemptor! Ell tingué junt al seu pit el cap de Joan que dormia, i de la creu estant, abans d'espír, pronuncià aquestes divines paraules, totes amor filial i amistat: «—Mare, vet-aquí ton fill! Delzeble, vet-aquí ta mare!»

Jo crec que l'amistat (vul dir l'elevada, la veritable amistat, aquella que està fundada sobre un gran aprecí) és quasi bé necessària a l'home per remoure'l de les baixes tendències. Ella dona a l'ànima un cert què de poètic, de sublimement fort, sense el qual difícilment s'eleva per damunt del fangós terreny de l'egoïsme.

Però quan has concebut i promés amistat imprimeix-te'n els deures en el cor. Son molts! Són noresmenys que fer-te digne de l'amic tota la vida.

N'hi ha que aconsellen de no fer amistat amb ningú, perquè ocupa massa els efectes distreu l'esperit; produeix gelosies; mes jo estic amb un òptim filòsof, Sant Francesc de Sales, el qual, en la seva *Pilotea*, diu que això es un mal consell.

Ell concedeix que pugua certament ésser prudència, en els clausures d'impedir les afeccions populars, —però en el món és necessari, diu ell, que aquells els quals volen militar sota la bandera de la virtut, sota la bandera de la creu, s'uneixen... Els homens que viuen en el segle, on són tants els passos ardua a recórrer per arribar a Déu, són semblants als viatjants que en els camins encinglerats i relliscosos s'agafen als uns als altres per sostenir-se, per caminar amb més seguretat.

Com de fet els malvats se donen la mà per fer el mal i no haurien, doncs, de dar-se la mà els bons per a fer el bé?

De «Els deures dels homens» de Silvio Pellico.

Una anècdota més

Quan en Josep Bordas de la Cuesta ex alcalde popular de Castelló passà una temporada a la presó d'aquesta ciutat, un dels nou temples on durant la Dictadura *benfactora* s'hi consagraven les altes ciutadanes, tenia el costum —si no fóssim tolerats, diríem vici— de llegir diàriament el *Diario de Barcelona* vulgarment conegut per *Brusi*. El *Brusi* era per en Bordas una mena de Catecisme i la seva lectura li era una mena de digestiu.

Però el *Brusi* que no era pas de la corda d'En Bordes, de tan en tan sortia per *peteneres* com diuen els clàssics, i les empreses contra les idealitats per les quals propugnava l'hoste de la nostre presó. Allo forçosament devia donar a n'En Bordas una mala diada i aneu a saber si publicament s'en dolla. El cert es que el nostre plorat Canet s'en assabentà i des de llavors, aneu a saber per quin miracle el *Brusi* no arribava (?) a Figueres segons quins dies, precisament els dies en que En Bordas s'hauria enfadat llegint-lo...

Era que en Canet procurava evitar a l'empresonat la mala estona que li hauria produït la lectura del seu estimat periòdic.

La vida no és sino una ombra que passa.

SHAKESPEARE.

DELATORS

Com que a Figueres també en tenim uns quants exemplars i sabem del cert que algú s'hi podrà entendre còpiem de FOC NOU d'Artesa de Segre.

Si l'acusador fos responsable de les conseqüències que el seu vil acte porta —quan manquen proves i sols guia l'afany de perjudicar, de molestar, de comprometre a aquell qui es creu un enemic — que desnarit quedaria l'enorme bloc dels que fan el miserable paper de delators!

Aquesta casta, que en tots els temps ha vegetat en perjudici dels ciutadans honrats, lingüé un propulsor eficaç en el cap visible de l'altra dictadura.

Durant l'etapa inquisitorial de la dictadura, els autos de fe foren reemplaçats per l'ergàstula i el confinament. El ciutadà no inscrit en les negres llistes de U. P., era considerat possible revolucionari només faltava que algú professional de la delació l'acusés de separatista o de comunista perquè, sense mitjançar l'oportuna comprovació, fos exiliat o empresonat.

Els drets de l'home trepitjats, suspeses totes les garanties, no havent-li llibertat sinó llibertinatge, vingué l'era dels rastres, que folls pel poder, treballan dia i nit, sempre amb la delació als llavis, per enderrocar els qui manaven i assolir ells la direcció de llur poble, vila o ciutat. I així presenciarem les continuades caigudes i canvis d'Ajuntaments durant els primers temps de la dictadura, fins que s'anaven aferrant els més hàbils en el truc de manifestar el lucratiu patriotisme oficial, en boga, en el comandament Primo-Arido.

El delator, és una escorrialla de la societat, antagonica a la de l'invertit. Aquest, la seva naturalesa viçada, el mena a la claudicació total del que d'home tenia; aquell, miserable ser forjat en l'alguabarreig de totes les concupiscències, s'inverteix per assolir un poder, una posició, a costa de qui sap les llàgrimes i les sofrències dels pacífics ciutadans que li fan, inconscientment, de suport i alçaprem.

Guerra sensa treva als delators, als confidentes; tipus embruïts, paràsits que viuen per vergonya de la societat. De socarrel hem d'arrencar aquestes plantes nocives a la salut pública!

BANC DE CATALUNYA

CAPITAL 50.000.000 DE PESSETES

Agències i Sucursals a les principals poblacions de Catalunya

Sucursal de Figueres

Rambla, n.º 8

Compra i venda en el acte de tota mena de valors cotitzables.

Cumplimentació d'ordres de Borsa.

Subscripcions a tots els emprèstits.

Custodia de valors.

NEGOCIACIÓ DE CUPONS

Revisem curosament les amortitzacions.

Canvi de tota mena de monedes i bitllets estrangers.

SASTRERIA FONT

Acaba de rebre les novetats de la temporada

Plaça Constitució, i Portella, 1 FIGUERES

NATIONAL AMERICAN OIL

Olis per motors d'autos
absolutament purs.

La marca suprema de lubrificació

REPRESENTANT:

HERIBERT QUIJADA

Agent comercial col·legiat

Monturiol, 22, 2.º - 2.ª FIGUERES

RECORDEM a la nostra nombrosa clientela que abans de fer les seves comandes i vetllant per llurs interessos, pot veure i demanar preus, SENSE COMPROMIS de cap mena, sobre tots els nostres articles.

MAGATZEMS PUIG-PARIS

Curació de la trencadura sense operació

—————

Curació radical i garantida de la hèrnia (TRENCADURA), sense necessitat de tenir que deixar el treball, i amb pocs dies, mitjançant el mètode original del doctor PIÑA MESTRE de Barcelona, procediment que practica el metge d'aquesta ciutat,

D. Lluís Sala Oliveras

en el seu despatx de la Plaça de Catalunya 17, tots els dies, menys els festius, de 11 a 12 i en hores especials prèviament convingudes.

Farmàcia Nova i Laboratori

DE

JOAN XIRAU

Ex-ajudant de l'Institut de Fisiologia de Barcelona,
dirigit pel Dr. D. AUGUST PI SUÑER.

Instal·lats d'acord amb les més modernes exigències

Anàlisis clínics — Sèrums — Específics

Vacunes — Ortopèdia — Injectables

Carrer Alfons XIII (Nou), núm. 18 - FIGUERES

Agència Administrativa Comercial

JOAN TRIADU MITJA

Girona

Plaça Sant Francesc, 18

Telèfon 127

Olot

Carrer Major, 10

Telèfon 20

Sucursal de Figueres

Carrer Prat de la Riba, 20

Representació d'Ajuntaments, Societats industrials i Mercantils i Particulars davant les oficines Públiques.

Consultes i diligències referents a Contribució Industrial, Rústica i Urbana, Impost d'utilitats, Timbre, Drets reials, Llibre de vendes i Patent Nacional de Circulació d'Automòbils.

Pagaments a Hisenda. - Habilitació de classes passives.

Expedients de pròrroga i reducció del servei militar.

Expedients d'aprofitament d'aigües. - Línies elèctriques. - Mines.

Registre i traspàs de finques.

Expedients i sol·licituds a presentar davant les Juntes provincial i Central de Transports mecànics rodats per carretera.

Certificacions d'antecedents penals i darreres voluntats.

Diligències registre i traspàs. - Despatx de títols de xofer. - "Pases" internacionals d'automòbils. - Passaports. - Llicències de caça i pesca i tenència d'armes. - Assegurances. - Viatges.

NOVETATS PER A SENYORA PERE JUANOLA

Girona, 24 - FIGUERES

RETALLS, SALDOS i gran rebaixa de preus per FI DE TEMPORADA

Començarà dilluns, dia 19, a vendre a qualsevol preu i sols per a 15 dies.

ENTRE ALTRES ARTICLES ES LIQUIDEN:

Llanes novetat fantasia	a	2'70	pessetes "corte"
Franel·les Mohair	a	1'10	» metre
Edredons.	a	22'—	»
Jocs taula color	a	9'50	»
Jocs taula color crepé Mercerisat	a	13'50	»
Mantes cotó	a	1'25	»
Tapets 140 x 140.	a	3'65	»
Llençols Retor 225 x 280	a	8'—	»
Malla "visillo"	a	1'15	» metre
Draps cuina	a	6'—	» dotzena

10 % de descompte en mantes de llana i de cotó, abrics i gèneres de temporada.
— Les veritables oportunitats rarament es repeteixen. No deixeu de visitar aquesta casa en la seguretat de què quelcom ha d'interessar-vos.

D'ESPORTS

FUTBOL

CAMPIONAT DE LA PROVINCIA.

Olot F. C., 2 - Unió Esportiva, 4

El primer èxit veritable obtingut per la Unió Esportiva en el present campionat fou el de diumenge en el camp olotí. Quatre a dos a favor de l'equip figuerenc i jugar un partit excel·lent, com ens han manifestat alguns que hi assistiren. És quelcom digne de tenir-se en compte. Per tant, sense embuts de cap mena, sense pal·liatius més o menys addients, hem de reconèixer que els representants blau-blancs es portaren dignament, car és precis recordar que l'Olot, en el seu camp, resulta poc menys que imbatible. Que ho digui sinó el mateix Palamós, presumpte campió d'enguany, qui hi sucumbí per la friolera de 5 gols a 1.

I això precisament ens prova fins a l'evidència que la Unió, sigui per el que sigui, aquest any ha regaiat el campionat als palamosins, puix un equip que obté un tan bell succés en camp contrari—un camp considerat dels més difícils—no podia, no devia perdre els 2 punts que deixà a Torroella amb totes les conseqüències de la devallada successiva.

Però, els fets ja estan consumats i no ens queda més remei que esperar la sorpresa que el Cassà-Palamós ens guarda. Nosaltres, ja hem fet atots. Ara sols ens resta esperar la col·laboració dels nostres adversaris.

ELS ALTRES RESULTATS

Palamós E. C., 9 - Bisbal F. C., 1.
Escala F. C., 3 - C. D. Montgrí, 0.
El C. D. Farnés i el C. D. Cassà, no jugaren. Ignorem les causes.

PUNTUACIÓ ACTUAL

EQUIPS	PARTITS				GOLS		PUNTS
	J.	G.	P.	E.	F.	C.	
Palamós E. C.	13	9	2	2	37	17	20
Unió Esportiva	13	7	2	4	36	16	16
Escala F. C.	13	7	6	0	27	26	14
Olot F. C.	13	6	7	0	29	25	12
C. D. Cassà	12	5	7	0	18	32	10
C. D. Farnés	12	4	6	2	17	23	10
Bisbal F. C.	13	4	7	2	20	29	10
D. Montgrí	13	3	8	2	12	28	8

DEMÀ, ÚLTIMA JORNADA DEL CAMPIONAT

Possiblement, demà, a les 6 de la tarda ja tindrem campió. Si el Palamós, a Cassà, sap triomfar del titular, quedarà proclamat vencedor absolut de la competició futbolística «provincial». Si, per contra, sofriria una entrebancada i perdria els 2 punts que li són tant necessaris per a classificar-se definitivament i sortir d'angúlies, llavors, cas que la Unió guanyi el seu partit amb el C. D. Farnés, cosa molt probable, s'establiria un empat a 20 punts i haurien de decidir la supremacia la Unió Esportiva i el Palamós E. C. en camp neutral. Això, però, al nostre entendre, constitueix la solució més remota. Nosaltres, menys esperançats, creiem que demà el Palamós, pel compte que li té, farà tots els possibles per a deixar definitivament aclarida la incògnita.

ES VEN

Una horta amb la seva nòria en el terme de Cabanes abans d'arribar al Muga, de cabuda 7 vessanes.

Una casa amb pati i horta a Vilabertran.

Tot a bon preu. Informes: LAGRESA, procurador, Figueres.

L'amistat introdueix claror de dia a l'enteniment, traient-lo de la negror i confusió de pensaments.

Bacó.

L'Alcalde ens diu...

Més grat de trametre-li l'adjunta invitació d'aquest Ajuntament dirigida a totes les Corporacions, entitats i habitants de la Comarca dedicats a les diferents activitats, convidant-los a informar sobre el projecte de fer coincidir en els dijous de la setmana respectiva, cada una de les fires que se celebren anyalment a Figueres.

Les informacions han d'ésser escrites i dirigides a aquesta Presidència, abans del 1.º d'abril de 1931.

Li prego que doni la major publicitat a la invitació de referència.

Déu guardi a vostè molts anys.

Figueres, 10 de gener de 1931.

Les quatre fires i retes fires anyals que es celebren a Figueres que s'escauen fora del dijous, són, cada vegada, més Això, ha suggerit la idea de variar llurs dates, en el sentit de fer-les coincidir sempre en dijous. Conserveu la tradició en part, celebrant cada fire dintre la setmana que correspongui, però adaptant-se al corrent del temps, transportant la fire al dijous, dia de mercat. Aquesta modificació ha estat proposada en el sí de l'Ajuntament. Però aquest, abans de resoldre sobre un assumpte que afecta tants d'interessos, ha cregut que devia ésser un tràmit elemental, consultar l'opinió tant de Figueres, com dels pobles de la Comarca.

A l'indicat fi, s'invita les Corporacions i entitats de Figueres i de la Comarca,

així com els particulars, a informar sobre l'assumpte per escrit, dirigint-se a l'Ajuntament d'aquesta ciutat, dintre el termini de tres mesos, que acabarà el 31 de març de l'any 1931.

Figueres, 22 de desembre de 1930.

L'Alcalde-President,
Fèlix Jaume Gelart.

Sessió de la Comissió Municipal Permanent del 10 de gener de 1931

Es fixa en 6 ptes. el tipo regulador del jornal de peó, per als afectes de les declaracions de pobresa relacionades amb el reclutament militar.

S'acordà proposar al Ple la modificació de la ordinació per a les edificacions del carrer de les Hortes, en el sentit de que l'alsada del socol per a tanques dels jardins sia d'un metre 20 centímetres i la de les reixes sia d'un metre 30 centímetres.

Per constar el sentiment de la Corporació per la mort del Mariscal Joffre i comunicar l'acord al Consol de França resident a Barcelona.

Imposar una muta de 10 ptes. i doble taxa de llicència a un contractista d'obres que va fer obrir el paviment d'un carrer sense previ permís.

Subvencionar amb 250 ptes. a la Junta de Protecció a l'Infantesa per a les despeses de la festa dels Reis.

Els demés acords no tenen interès general.

— Es traspassen dos grans locals propis per a magatzems situats en els carrers Primfilat i Moreria, informaran
Mobles Babot
Primfilat, 12 Figueres

NOTICIARI

ELECCIONS A LA FEDERACIÓ REPUBLICANA SOCIALISTA DE L'EMPORDÀ EN AQUESTA CIUTAT.—Demà diumenge a les 3 de la tarda en el Centre de la Federació Republicana tindran lloc les eleccions per a elegir un membre del Comitè Local vacant per dimissió del ciutadà En Joaquim Bec.

Es recomana als socis l'assistència.

Construccions i Reparacions

Marian Basil, mestre de cases, ofereix al públic els serveis propis de la seva professió, efectuats amb la màxima probitat i economia.

Lasauca, 28, segon.

CURSSET D'ARQUEOLOGIA A ATENEA.—Com ja portem dit s'està preparant per l'Agrupació Aenea un cursset d'Arqueologia a càrrec del celebrat arqueòleg director dels Serveis Culturals de la Diputació En Joan Subies Galter. Les tres lliçons de que es componrà el cursset tindran lloc els dies 26 i 30 d'aquest mes i el dimecres 4 de Febrer desenrotllant-s'hi els següents temes: I.—Introducció Ceràmica Ibèrica. II.—Empúries. III.—Civilització Romana a l'Empordà essent totes il·lustrades amb magnífiques projeccions.

Es prega la previa inscripció la qual serà gratuïta: solament ella serà garantia de trobar-hi lloc còmode.

No creiem agosarat profetitzar que la Biblioteca popular, que es on tindrà lloc el cursset es veurà curulla de l'élite figuerenca.

Calçats PALLACH incompatibles en preu i qualitat.

Enginyers, 2.

VETLLA NECROLÒGICA.—Per a honorar dignament la memòria de l'ex-alcalde i esforçat polític En Martí Carreres el Comitè local del nostre partit ha acordat posar el seu retrat en el local social i celebrar una vetllada necrològica en la qual hi pendran part distingida oradors. En parlarem amb més detalls en els números següents.

En Joaquim Prats mestre de cases necessita bons oficials paletes.

Carrer Alfons XIII, (abans Nou) número 89, baixos.

LA JUNTA DE LA FEDERACIÓ REPUBLICANA SOCIALISTA DE FIGUERES.—Com ja anunciàvem, el passat diumenge va prendre possessió la nova Junta resentiment elegida repartint-se els càrrecs de la faïsa següent:

President, En J. Puig Pujades.
Vice-president, En R. Rovira Bardem.
Tresorer, N'Antoni Coderc.
Secretari, En M. Moncanut.
Vocal primer, N'Eduard Alegrí.

Per haver presentat la renúncia del seu càrrec el nostre ferm correligionari En Joaquim Bec ha quedat vacant el càrrec de vocal que com ja hem dit es proveirà demà a la tarda.

URODONAL

hac desapareceix el dolor de riñones porque disuelve el ácido úrico

Frasco triple cubita para una cura. Economía de Ptas. 425 sobre el precio de tres frascos.

Concesionario a Figueras:

Farmacia «LA CREU ROJA» de M. VIDAL

on trobareu tot el que la Medicina moderna exigeix

Si fi de donar més eficàcia a les gestions que s'han vingut portant a terme per a obtenir l'alliberament del nostre concutadà Jaume Miravittles—de conformitat amb la seva família—s'ha acordat adreçar al Sr. President del Consell de Ministres, una petició amb les signatures del poble de Figueres, les fulles de la qual estan a la disposició del públic fins el proper dissabte dia 19 del corrent.

Esperem que tota la ciutat digna farà honor al seu civisme signant Pro-Llibertat de Jaume Miravittles.

Jaume Miravittles, Salvador Dali Cusi, Pere Burgell, Jacint Bosc, Jaume Segalà, Ramon Canet, Josep Escarrà, Joan Carreres, Joan Coma, Joan Salleres Cros.

Taller d'esmolat navalles, estisores i màquines de tallar cabells.

Despatx: Cervantes, 14, primer.

Consultori Medico-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES — MALALTIES DE LA PELL — CIRURGIA INFANTIL
CIRURGIA DELS OSSOS — DIAGNÒSTICS
Trasl·ladat: PLAÇA CONSTITUCIÓ, 7 prals.

GIRONA

Tintoreria LA ECONOMICA

Rentats en sec i tenyit de tota mena de peces pels mitjans més avançats.

Rentar un traje home, en sec. 3'50 ptes.
Per a tenyir-lo. . . . . 8'00 »

Rentar un traje senyora . 2'50 ptes.
Tenyir-lo. . . . . 5'00 »

Carrer Alfons XIII, núm. 67 (abans Nou) FIGUERES

PREPARANT UNA MILLORA CIUTADANA.—Entre les iniciatives dels actuals regidors hi ha la de construir una nova via que enllaci la carretera de La Junquera amb la de Perelada. Per a conèixer la solució tècnica, fou encarregat al nostre Arquitecte municipal l'estudi del corresponent projecte, que ha estat exposat als regidors, durant varis dies.

Es tracta d'una millora importantíssima, estudiada a base de l'actual Rec Arnau, que sortint de l'avinguda d'Abdon Terrades, passa per davant dels Caputxins i en línia recta va a sortir per darrera «Càn Claudi» a la carretera de La Junquera. L'amplada d'aquesta Ronda es de 15 metres.

Tractant-se d'una via que afecta a molts propietaris, el nostre amic i tinent d'Alcalde En Marian Pujolà, va creure que era convenient, que abans de portar el projecte a l'Ajuntament, fos escoltada l'opinió dels propietaris interessats, i així, tenint l'opinió al costat, seria més viable el portar a la realitat el projecte.

Dimarts a les 7 es reuniren al Saló de Sessions, convocats per l'Alcalde En Felix Jaume i amb assistència dels Consellers Pujolà, Sens, Rovira i l'Arquitecte Municipal, els propietaris interessats. Explicat pel Sr. Pujolà l'objecte de la reunió, l'Arquitecte Municipal, exposà els arguments en que fonamentava la solució donada al nou carrer de Rec Arnau; fent-hi varis propietaris les observacions que cregueren convenientes a la defensa dels seus interessos. El nou carrer serà replantejat a fi de que cada propietari sapigui el terreny que se li ocuparà, i després seran convocats a altre reunió de la que sortirà el

trasllat definitiu, i es sotmetrà el projecte a l'aprovaçió de l'Ajuntament.

El nou carrer representarà una millora extraordinària per a totes les hortes del Rec Arnau, que veuran valoritzades les seves terres per una gran via urbana, que descongestionarà el tràfic del carrer de La Junquera.

Els propietaris interessats elogiaren l'atenció de la Comissió Permanent i el procediment democràtic de volguer escoltar la seva opinió abans d'aprovar el nou projecte.

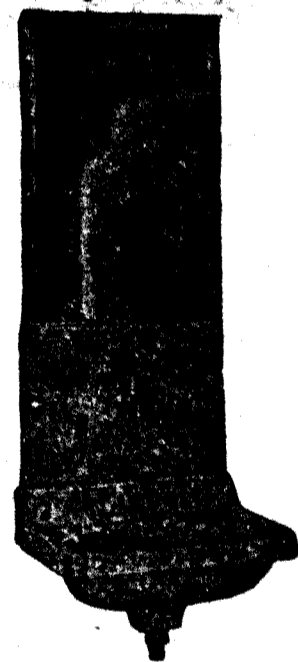
Després de pavimentar els carrers de Muralla, Prat de la Riva i Joan Maragall, i mentres s'estan fent clavegueres per més de mil metres de carrer i els murs del Galligans, els nostres regidors continuen treballant per l'engrandiment de la nostra Ciutat.

L'obertura del carrer que es projecta, millora transcendental per a la barriada de Tapis, es d'esperar que trobarà tota mena de facilitats entre els propietaris interessats i que prompte serà un fet.

Els nostres lectors coneixeran totes les gestions amb tant encert començades pel nostre amic En Marian Pujolà.

A PREU DE FABRICA

pot adquirir vostè

WATTERS
LAVABOS
BANYERES
RENTAMANS
BIDETS
ESCALFADORS A GAS I GASOLINA
DUTXES
ACCESSORIS
PER A CAMBRA DE BANY
per haver

contret la

Ferreteria Suñer

Telèfon 116

Placeta, 5 i Girona, 25 Figueres

un acord amb una de les més importants fàbriques de ARTICLES SANITARIS.

Demani pressupost gratis

i sens compromís a la

Ferreteria Suñer

Sempre imitada . . . . . Mai igualada.

Moderna Ferruqueria per a Dames i Senyors

de

BALDOMER MONCANUT

Enginyers, núm. 2. - FIGUERES

Servei complet per a Senyors dotat del més modern utillitge.

Saló especial per a Dames, separat del primer i amb entrada independent, i adequat a les més noves creacions de la moda en el tall del cabell.

Servei acuradíssim.

Instrumental asèptic.

Calçats PALLACH incompatibles en preu i qualitat.

Enginyers, 2.

L'ALCALDE ENS FA A SABER.—Que els individus obligats a portar el llibre de vendes deuen presentar a l'Alcalde la declaració jurada del volum de vendes realitzades en els seus respectius llibres tancats a 31 de desembre, reintegrada amb un timbre mòvil de 15 cèntims.

URODONAL

combate el artrismo porque disuelve el ácido úrico

El URODONAL es un buen preparado, de eficaz acción, y lo recomiendo con frecuencia.

Dr. A. Pi Suñer
Catedrático de Patología de la Facultad de Medicina de Barcelona.

GRÁFICO INDICADOR DE LOS PUNTOS DOLOROSOS DE SITUA EL REUMA

Concesionario a Figueras:

Farmacia «LA CREU ROJA» de M. VIDAL

on trobareu tot el que la Medicina moderna exigeix

SENYORA: Si vol ésser envejada fins de les flors, per la finor i transcendència del seu cutis, usi sens trigar Crema, Polvors i Sabó MALACEINE, el triptic ideal de la dona elegant. De venda en totes les bones Perfumeries.

El "Globo"

calceu-vos sempre en aquesta casa

Dr. J. M. Vayreda. - Metge

Ex-intern de l'Hospital Clinic de Barcelona

Visita: Passeig de Blay, 66,
de 12 a 1 i de 7 a 8

Malalties de l'Estómac i Pulmons

RAIGS X

Radiografia al domicili dels malalts

Fusteria de JAUME RIBAS

PROMPTITUD AMB ELS ENCÀRRECS

RODES 14, FIGUERES

REGISTRE CIVIL

Des del 10 al 16 de gener de 1931.

Naixements

Dia 10.—Josep Prats Roget.

• 13.—Francisc Dovesa Juanol.

Matrimonis

No cap.

Defuncions

Dia 10.—Guillem Josep Tuset Grau, 28 a., s.

• 11.—Joan Borrell Godo, 58 a., c.

• 11.—Teresa Guardiet Bonbahi, 81 a., c.

• 13.—Josep M. Martí Torres, 5 a.

• 13.—Dolors Vallés Miró, 81 a., v.

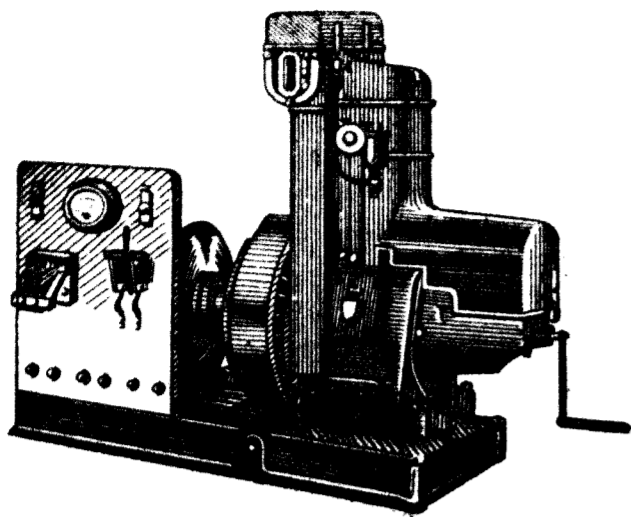
• 14.—Maria Rosa Guitart Valls, 86 a., v.

• 15.—Salvador Rubau Bess, 30 a., c.

Aquest número ha passat per la censura militar.

Asta Gráficas TRAYEB, Cervantes, 13, Figueras

Félix Jaume Gelart

Placeta, 1 **FIGUERES**

FERROS — ACERS — VIGUES
FUNDICIÓ DE FERRO

Maquinària agrícola : Motors Bernard
Moto Bombes Bernard-Salmson
Grups electrògens per a cases de camp.
Extens i modern assortit en Ferreria
Bateria cuina : Material elèctric.
En material Sanitari ofereixo amb les
millors qualitats els més baixos preus.
Waters complets des de 49 pessetes.
Pulveritzadors i Ensofradores
VERMOREL — JULLIEN — GOBET
Material sega i tractors «DEERING.»

Rebaixa de preus veritat en gèneres
de punt d'hivern

PREUS DE VERTADERA GANGA

Pullovers grans de llana classe bona
per a homes 3'50 pessetes

Sueters senyora, preus baratíssims

A la Casa FERRER, Joan Matas, 20 - Figueres

AGRICULTORS,
COMERCIANTS,
RENTISTES,
VIATGERS:

HEU DE FER ALGUN GIR?
HEU D'OBRIR ALGUN COMPTE CORRENT?
HEU DE COBRAR CUPONS?
HEU DE COMPRAR VALORS?
HEU DE ADQUIRIR MONEDA ESTRANGERA?
HEU DE FER ALGUNA OPERACIÓ DE BANCA O CANVI?

Visiteu el BANC DE FIGUERES

de **LL. VERGÉS VILANOVA**

que es un Banc local, un Banc de casa, un Banc de confiança
acreditat per la seva economia, formalitat i reserva.

PLAÇA PI i MARGALL (LA PALMERA)

TOMAS ESPIGULÉ

CONTRACTISTA D'OBRES

FABRICACIÓ DE PEDRA ARTIFICIAL
I DE CIMENT ARMAT

TUBERIA DE DESGUÁS :: PAVIMENTACIÓ :: DIPÓSITS PER AIGUA
RENTADORS :: BALAUSTRADES :: POUS :: MOURAS I TOT LO
RELATIU AL RAM DE CONSTRUCCIÓ DE CIMENT ARMAT.

Despatx: Lasauca, 10, 1.er - Telèfon, 22. **FIGUERES**
Taller: Carretera d'Olot.

"LA CUBIERTA DEL DIA PARA EL COCHE DE HOY"

Distribuidor
exclusiu per a
Catalunya, Aragó
i Balears

JOSEP M. CATASÚS
Aragó, 254 **BARCELONA**

Stokista a Figueres
Francesc GUILLAMET

Prat de la Riba, 14 i 16

Caucho de la mejor calidad cultivado en nuestras propias plantaciones produce un neumático de mejor calidad... Una rodadura más alta con hendiduras más profundas... rinde de 20% a 25% mayor kilometraje... Un contacto más estrecho con el pavimento dá facilidades apreciables para guiar. El nuevo dibujo de la rodadura suministra tracción máxima, frenado, sin peligro de patinar. Teniéndolo todo en cuenta, la nueva "U.S. Royal" ofrece ventajas de que no disfruta ninguna otra cubierta y sin aumento de precio.